

Relacions Externes de l'esplai

0. Presentació

Us presentem una guia que ens ha de servir per a visualitzar d'una manera clara i senzilla quines són les accions i/o activitats que, a través del **treball en xarxa**, gestionem des de l'esplai. Ens ha de permetre, doncs, veure amb quins agents socioeducatius, culturals o d'altres tipus establim relacions de coordinació i cooperació.

És molt important que tot l'equip de monitores coneguem quina és la feina que des de l'esplai fem amb **l'entorn** ja que prenem consciència de la influència local que exercim i del que som capaces de fer; tant per millorar el teixit social de l'esplai com la relació amb el nostre voltant. La possibilitat de coneixement i d'interrelació pot resultar estimulante i motivadora, doncs ens permetrà satisfer la nostra curiositat per saber d'altres realitats i agafar aire fresc per desenvolupar les nostres tasques com a monis.

En aquest document hi trobarem reflexions sobre els **beneficis** del treball en xarxa, alguns **exemples** d'altres associacions o entitats amb les que podem començar a treballar i **reflexions** que podem tenir en compte si: 1. ja estem treballant en xarxa o 2. si és un objectiu que ens plantejem a curt termini. En moltes ocasions, les relacions amb altres entitats les tenim per tradició: organitzar la festa major del barri o participar d'alguna cercavila. Però més enllà d'aquestes, ens interessa obrir la nostra manera de veure, apropar-nos i relacionar-nos amb l'entorn?

Des d'Esplac, i tal com es desprèn del Projecte Educatiu, el treball en xarxa és un dels pilars del funcionament de l'esplai. Ho és, no només perquè pot ser que en depengui el local de l'esplai o el finançament d'aquest, si no pel potencial que té a l'ajudar-nos a multiplicar l'impacte de la nostra feina diària. Les relacions que mantinguem amb altres associacions i entitats poden ajudar a posicionar-nos com a referents educatius en el nostre entorn o poden fer d'altaveu dels nostres posicionaments.

Tenir una xarxa forta de relacions, coneguda i compartida entre tot l'equip ens ajuda a detectar noves oportunitats per transformar el nostre entorn més directe. Donant-nos suport mútuament podem plantejar-nos dur a terme accions de gran abast i ser un element clau del poble o del barri.

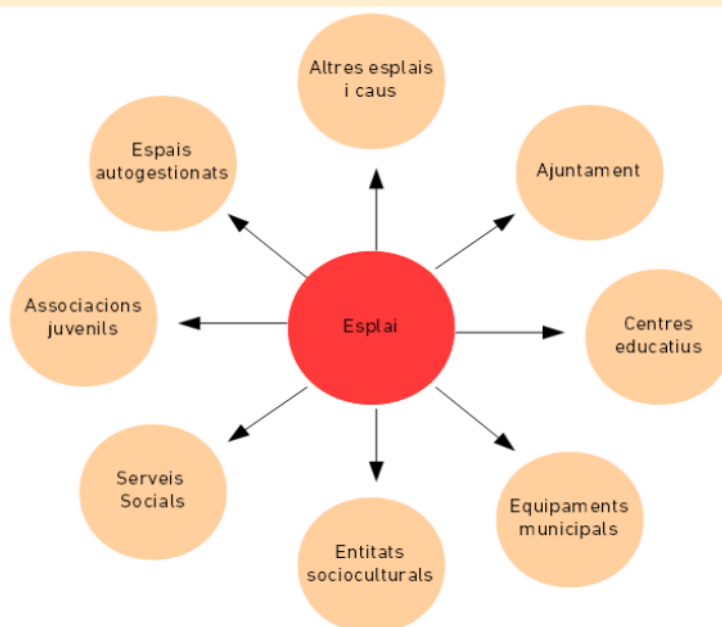

Relacions externes a l'esplai

Què és el treball en xarxa?

La interacció positiva entre persones o entitats s'anomena treball en xarxa. Tenir relacions externes des de l'esplai pot ser beneficiós per l'entitat i per a nosaltres mateixes.

El treball en xarxa ens permet potenciar la complementarietat i la col·laboració. Cal unificar esforços i crear sinergies; establir petites aliances entre les persones i entre les organitzacions per assolir objectius comuns.

Alguns...

Beneficis

Efecte multiplicador dels nostres OBJECTIUS

Aprendre a participar de l'entorn

Transformar col·lectivament la societat

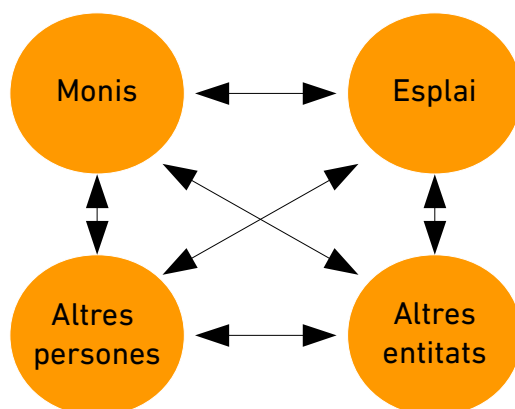
Cobrir interessos comuns, donar-rebre suport mutu i promoure la solidaritat

1. Què és el treball en xarxa?

Quan a un grup de persones ens motiva el projecte educatiu de l'esplai, cobreix els nostres interessos i respon a necessitats personals i col·lectives és quan ens afegim a l'equip de monis de l'esplai o decidim a crear-ne un! Ens adonem que no estem soles i que treballant plegades, implicant-nos i aprenent del dia a dia tirem endavant l'entitat.

Totes tenim ben clar quin és el nostre objectiu i la nostra finalitat. L'esplai és al nostre entorn un agent educatiu que ofereix possibilitats educatives per créixer i desenvolupar-se a la societat. Si ens hi fixem bé, veurem que no som l'única entitat amb ganes de canviar les coses: altres persones (o nosaltres mateixes) formem part de nombrosos projectes amb altres finalitats, amb els que volem cobrir necessitats o donar resposta als nostres interessos.

La interacció positiva entre persones o entitats s'anomena **treball en xarxa**. Tenir relacions externes des de l'esplai pot ser beneficiós per l'entitat i per a nosaltres mateixes. Aquí uns exemples:

- Efecte multiplicador dels nostres objectius i impacte dels resultats
- Visibilització de l'esplai
- Aprendre a participar de l'entorn: adquisició d'habilitats comunicatives, socials, organitzatives...
- Delegar tasques i assumir responsabilitats
- Transformar col·lectivament la societat
- Interactuar i conèixer altres persones, col·lectius i entitats amb visions de la realitat diverses
- Cobrir interessos comuns, donar-rebre suport mutu i promoure la solidaritat
- Convertir l'especialització en coneixement i accions col·lectives de canvi, millora o continuïtat

Pensar en l'esplai com un agent que coopera amb altres entitats, persones, administracions... és cabdal per entendre que no estem soles, que podem teixir suports amb d'altres i generar sinergies per promoure la transformació social. Així, en el **projecte educatiu** de l'esplai hem de reflectir el nostre posicionament sobre el treball en xarxa, com i amb qui tenim relacions externes des de l'esplai... tot plantejant-nos quins **objectius** de l'entitat assolim quan cooperem amb el nostre entorn. I dur-ho a la pràctica!

2. Algunes propostes per a cooperar

El treball en xarxa ens permet potenciar la complementarietat i la col·laboració. Cal unificar esforços i crear sinergies: establir petites aliances entre les persones i entre les organitzacions per assolir objectius comuns. El contacte entre associacions genera un creixement en la gent que hi forma part, permet intercanvi d'informació i coneixement, dóna i reps ajuda, ens facilitem l'accés a recursos... I a més, pot ser una bona manera d'incentivar i motivar la participació i implicació de les monitores en la vida del grup!

Altres esplais i caus	
Què ens podem aportar?	<ul style="list-style-type: none"> • Difusió, suport i participació en activitats • Intercanvi de material • Visibilitzar la tasca de l'educació en el lleure • Reivindicacions conjuntes
Alguns exemples	<ul style="list-style-type: none"> • Plataformes educatives del barri o poble • Participació al nostre sector d'Esplac • Activitats obertes a la ciutadania

Els esplais i caus del barri de Sants-Montjuic de la ciutat de Barcelona s'han organitzat amb el que es coneix com [ECSM \(Esplais i caus de Sants-Montjuïc\)](#). Hi formen part 10 entitats d'educació en el lleure voluntari que tenen per objectiu visibilitzar-se al barri i reivindicar la tasca educativa de les entitats que hi formen part. Entre d'altres esdeveniments, organitzen l'AcampaSants i el SembraLleure, que a més de ser activitats conjuntes d'esplais i caus que s'utilitzen com a reivindicació de l'ús dels locals i espais públics del barri.

Associacionisme juvenil	
Què ens podem aportar?	<ul style="list-style-type: none"> • Suport i candidates al relleu generacional de l'esplai • Posicionaments i reivindicacions conjuntes
Alguns exemples	<ul style="list-style-type: none"> • Casals de Joves • Consells de Joventut • Participació dels i en equipaments juvenils • Activitats obertes a la ciutadania

A Sant Cugat del Vallès els esplais [Sarau](#) i [Pica-Roca](#) formen part de l'Aplec Jove. Sota aquest nom, s'agrupen totes les entitats juvenils de la ciutat amb l'objectiu d'organitzar-se i coordinar-se per negociar amb l'Ajuntament. Una de les seves principals reivindicacions és la poca flexibilitat d'ús de l'esplai públic, la cessió de locals municipals i la dificultat d'aconseguir permisos i horaris flexibles alhora d'organitzar esdeveniments per part de les associacions juvenils. Al 2016 han engegat la campanya "Recuperem espais".

Ajuntament i districtes	
Què ens podem aportar?	<ul style="list-style-type: none"> • Gestió i reforma de locals • (Co)organització d'activitats (en conveni o col·laboració)

	<ul style="list-style-type: none"> • Tramitar i rebre finançament a través de subvencions • Millorar la burocràcia i tramitació d'instàncies i permisos • Participació d'espais de decisió del municipi/districte • Reconeixement polític de la tasca educativa de l'esplai
Alguns exemples	<ul style="list-style-type: none"> • Consells municipals d'educació • Regidoria de joventut i /o educació (o similars) • Negociació de locals

Troblem una bona pràctica de cogestió amb l'administració pública al Sector Vallés. Actualment, l'[esplai Guai!](#) de Palou s'ubica al Centre Cívic de Palou gràcies a una cessió que van aconseguir a través d'una negociació amb l'Ajuntament de Granollers. A l'utilitzar espais municipals, l'esplai es compromet i organitza cada any algunes activitats obertes als veïns i veïnes, com un cicle de concerts que celebren durant la primavera.

Centres educatius	
Què ens podem aportar?	<ul style="list-style-type: none"> • Base potencial de participants a l'esplai • Tallers i formació en valors de l'associacionisme juvenil • Públic per a campanyes de participació • Socis de negociació en temes d'educació • Suport en casos d'infants-joves amb atenció específica
Alguns exemples	<ul style="list-style-type: none"> • Suport a l'atenció d'infants o joves amb necessitats educatives específiques a través de l'EAP (equip d'atenció pedagògica) de les escoles o del servei de psicopedagogia dels instituts. • Apropament a famílies a través de les AMPES o activitats obertes del centre educatiu

L'[esplai Diplodocus](#), de Badalona, que des de ja fa uns anys realitzen un projecte juntament amb dues escoles properes a l'esplai i properes als Parcs de Cal Solei i Ca l'Arnús. Un dissabte al mes fan l'activitat pròpia de l'esplai en cadascuna de les escoles (és a dir, cada mes en principi realitzen un dissabte a l'Artur Martorell i un al Lola Anglada, a més del nostre local). L'escola els cedeix l'espai i l'esplai aporta una activitat de lleure educatiu als infants de l'escola, tot i que està oberta a tots els infants que vulguin participar. Per poder dur a terme aquest projecte estan en contacte amb l'AMPA de l'escola i amb la direcció del centre que permet que l'activitat estigui aprovada pel Consell Escolar.

Equipaments municipals	
Què ens podem aportar?	<ul style="list-style-type: none"> • Acollida i difusió d'activitats de l'entitat • Acollida d'activitats i/o projectes del sector • Acollida de l'activitat ordinària de l'esplai
Alguns exemples	<ul style="list-style-type: none"> • Biblioteques • Centres cívics • Sales d'exposicions, teatres... • Instal·lacions esportives: poliesportius, pistes municipals...

L'[esplai Guineueta](#) està situat al districte de Nou Barris, a la ciutat de Barcelona. L'esplai és membre actiu de la Masia de la Guineueta. A més de ser el nom de la seva entitat mare, també és el nom d'un espai de titularitat municipal que l'Ajuntament els va cedir per a que el gestionessin. L'equipament dona resposta a la necessitat d'un espai juvenil al barri a més de ser el local d'acollida de diferents entitats, com el casal de joves i els diables, o espais educatius del barri, com l'espai de petita infància (de 0 a 3 anys).

Entitats socioculturals i esportives	
Què ens podem aportar?	<ul style="list-style-type: none"> • Suport en l'organització d'activitats • Visibilització de la tasca educativa de l'esplai • Organització d'activitats obertes a la ciutadania
Alguns exemples	<ul style="list-style-type: none"> • Entitats o clubs esportius • Promoció de la llengua catalana (Correllengua) • Associacions culturals catalanes o d'altres indrets • Natura i medi ambient

L'[esplai Papu-Tisores](#) de Llagostera organitza, conjuntament amb la Colla Gegantera del poble, una cercavila on l'esplai hi participa activament. Durant dos dies s'organitza aquest cercavila on l'esplai treu la Cuca Feliua: una mena de drac xinès que obre el seguici i on qualsevol infant pot entrar a dins i fer-la ballar. Aquesta cercavila dura dos dies: el primer és un passa-carrers mentre que el segon, el ball de la Cuca es fa a la plaça del poble.

Serveis Socials	
Què ens podem aportar?	<ul style="list-style-type: none"> • Suport pedagògic a l'equip de monis • Suport econòmic a famílies en situació de vulnerabilitat • Servei de traducció lingüística • Donar oportunitats a tots infants i les seves famílies a l'accés a l'educació en el lleure
Alguns exemples	<ul style="list-style-type: none"> • Equips d'Atenció a la Infància i Adolescència (EAIA) • Serveis Socials (de districte, municipi o consell comarcal)

L'[esplai la Lluna](#) forma part des del 2012 del projecte «Vincular x educar», que es va posar en marxa des dels Serveis Socials. Consisteix a vincular infants amb una sèrie de necessitats concretes a diversos esplais i caus, i veure la manera com el fet d'endinsar-los en aquest espai pot satisfer algunes necessitats i interessos dels infants i de les famílies. Serveis Socials els proporciona el suport d'un equip de traductors (del qual poden disposar a l'hora de realitzar reunions o de formalitzar inscripcions), una persona de referència del projecte amb l'esplai i suport econòmic per garantir l'accés de tots els infants a l'esplai.

Espais autogestionats	
Què ens podem aportar?	<ul style="list-style-type: none"> • Alternatives de participació a l'entorn: apoderament personal i

	<p>col·lectiu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Espais de decisió no institucionals • Visió crítica al funcionament institucional de l'entorn • Suport mutu en projectes
Alguns exemples	<ul style="list-style-type: none"> • Ateneus i/o casals populars • Centres socials autogestionats i/o ocupats • Espais alliberats comunitaris (per exemple, horts urbans)

L'[esplai Roques Albes](#) de Sallent treballa amb diverses entitats del poble com el Carrilet (entitat organitzadora del Carnaval), l'Ateneu Popular Rocaus (on s'hi porten a terme activitats tant culturals com socials i que pretén dinamitzar el poble) i amb Arran Sallent per organitzar la Fumera, la Festa Major Alternativa. En l'organització de l'Alternativa, s'hi poden sumar persones a títol individual i d'altres entitats com el FAES (Foment Arqueològic i Excursionista Sallentí), les AMPA's de les escoles, el grup de suport de la PAHC de Sallent i els Gegants i els Nans del poble.

2.1. Per on comencem?

Si volem tenir una xarxa sana i rica de relacions externes de l'esplai, podem pensar en:

- Una persona o una comissió dins l'esplai que s'encarregui de la gestió de les relacions externes a l'esplai. Si això no ens convenç, és important recordar que per aquelles activitats que necessitem suport d'altres agents, dins la comissió organitzadora alguna monitora ha d'assumir aquesta responsabilitat!
- Tenir un document compartit amb el contacte aquelles entitats amb les que hem tingut relació. Registrar com hi podem accedir ens facilitarà en qualsevol moment l'accés ràpid a tot l'equip de monis. I no ens oblidem que ara sabem amb qui xerrar, però aquelles monitores que vindran l'any que ve potser no ho tenen tant clar!
- Endreçar un llistat d'empreses amigues o afins als valors de l'esplai (per exemple, mertextandatge ètic o cooperatives de consum) farà que hi mantinguem un contacte constant i ens podrem beneficiar mútuament dels serveis que ofereixen!

Si el que busquem és apropar-nos més a les institucions, no hem de tenir-les respecte! Hem de pensar que la seva obligació és donar-nos suport i recolzament en allò que necessitem:

- Ajuntament/Districtes: podem començar apropant-nos a l'àrea de joventut. L'esplai forma part d'aquesta regidoria i reunint-nos amb la tècnica o la regidora pot ser un bon començament: presentem l'entitat, els nostres objectius i les nostres reivindicacions!
- Serveis Socials: a través del correu electrònic podem demanar una reunió, explicant quin és l'objectiu i dubtes de l'esplai. Segur que ens respondran ràpidament i ens donaran un cop de mà!
- Centres Educatius: proposant alguna activitat per als infants/joves a la setmana cultural del centre o aprofitar una reunió de l'associació de famílies per presentar l'esplai poden ser unes bones maneres d'apropar-nos-hi

Amb totes elles, és important que procurem **definir bé els objectius**, interessos o necessitats que l'esplai vol cobrir a través del contacte i el suport mutu. De la mateixa manera, **fer arribar la valoració** de l'esplai després d'una activitat co-organitzada i demanar la seva ens ha de permetre continuar i, si s'escau, millorar la coordinació. Com a benefici de cuidar les relacions externes de l'esplai és que amb el treball en xarxa aprenem

com funcionen les entitats de l'entorn i això ens pot ajudar a millorar la nostra manera de fer a l'esplai, adquirir nous punts de vista, conèixer persones i col·lectius diferents i promoure valors com la solidaritat i la cooperació. A part d'aquests aprenentatges, el treball en xarxa és una manera de participar en projectes, accions i activitats d'altres entitats on l'esplai (que potser no organitzem completament) hi participa i promou el sentiment de pertinença i valoració emocional d'altres entitats, convertint-se en allò que organitzen d'altres en coses pròpies de l'esplai.

3. Per saber-ne més...

Per poder fer un treball més profund sobre l'estat de les relacions externes de l'esplai i conèixer l'estat de salut del nostre treball en xarxa, podem donar-li un cop d'ull a:

- [EsplaiPolis](#): és un joc que ajuda a treballar i debatre sobre la pràctica educativa de l'esplai a través de dinàmiques per als i les monitores. Un dels temes que suggereix per al coneixement, debat i propostes d'aplicació és el treball en xarxa.
- [Encerta-la!](#): una eina interactiva que ens permetrà detectar les fortaleces i necessitats de l'esplai i de l'equip de monitors i monitores. Un dels temes que ens proposa és el treball en xarxa i coneixement de l'entorn de l'esplai.